Lodzer Tageblat 72 Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.
(פולע טאַבעלע פון דער לאטעריע זעה 2-טע זייט)
פרייז 15 גר.

לאָדזשער טאַגעבלאַט

היינט 6 זייטען

25-טער יאהרגאנג ‖ 24 marca 1932 ‖ דאנערשטאג, ט"ז אדר ב' תרצ"ב ‖ רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פּיעטריקאָווער 16. טעלעפאנען פון: רעדאקציע 100-57, פון אדמיניסטראציע 100-47

קלאנגען וועגען א מאראטאריום אין דייטשלאנד
דייטשע רעגירונג לייקענט אפּ די קלאנגען

בערלין, 23. מערץ. (ספּ.) אויף די בערזעס אין ניו-יארק, לאנדאן און בערלין האָבען קורסירט קלאנגען, אז די דייטשע רעגירונג זאָל בלומר'שט האָבען בדעה צו ערקלערען א מאראטאריום צו ריקצוהאלטען די אויסצאָהלונגען פון די פּראָצענטער פון די דייטשע אויסלענדישע חובות, עווענטועל ארויסגעבען א פעראָרדנונג אפּצולייגען אויף א געוויסער צייט די אמאָרטיזאציע פון די חובות. די דייטשע אפיציעלע קרייזען לייקענען אפּ די קלאנגען. די סיבה נעמט זיך דערפון, וואָס די רייכס-באנק האָט זיך אפּגעזאָגט ארויסצוגעבען דעוויזען אויף צו צאָהלען פּראָצענטער פון די אויסלענדישע חובות, וואָס זענען פּראָצענטירט אויף מעהר ווי 7 פּראָצ. יעהרליך.

שעדלעציזער שטאָט-ראט בעשטימט 1300 זל.
אויף יודישע אפּטיילונג אין שטאָטישער ביבליאָטעק

שעדלעץ. (יטא) אויפ'ן פאָרשלאג פון פּועלי-ציון-ראטמאן ז. ראָזענוויצע האָט דער הויגער שטאָט-ראט בעשטימט 1000 זל. פאר א ספּעציעלער אפּטיילונג פון יודישע ביכער אין דער שטאָטישער פּוילישער ביבליאָטעק און 300 זל. אויף יודישע צייטשריפטען און לעזע-זאל פון דער דערמאנטער ביבליאָטעק.

הויכע אויסצייכנונג פון א יודיש-דייטשען געזעלשאפטליכען טוער

בערלין. (יטא) דער בערלינער קאָמער פאר האנדעל און אינדוסטריע האָט בעעהרט מיט א גאָלדענעם מעדאל דעם גענעראל-קאָנסול אויגען לאנדוי, איינעם פון די גרינדער און ערשטען פּרעזידענט פון „הילפס-פעראיין פון די דייטשע יודען", וועלכער האָט די טעג געפייערט זיין 80-יעהריגען געבורטס-טאָג. דאָס איז די העכסטע אויסצייכנונג פון דער בערלינער האנדעלס-קאָמער. לעצטענס איז דער גאָלדענער מעדאל ערטיילט געוואָרען דעם פריהערדיגען פּרעזידענט פון דער קאָמער פראנץ מענדעלסאָהן.

יודישע ארבייטער פון ארגענטינע אפּגעפאָהרען קיין בירא-בידזשאן

בוענאס-איירעס. (יטא) א גרופּע פון 34 יודישע ארבייטער, מיט זיי 8 פרויען און 5 קינדער, איז אפּגעפאָהרען קיין סאָוועטען-רוסלאנד מיט'ן ציעל צו בעזעצען זיך אין בירא-בידזשאן.

די קלאנגען וועגען זיין טויט זענען פריהצייטיגע...

פּואנקארע

די טעלעגראפישע ידיעות וועגען זיין טויט שטעלען זיך ארויס פאר פאלש.

פאלשע קלאנגען וועגן פּואנקארעס טויט

פּאריז. (ספּ.) אויפ'ן יסוד פון א מיטטיילונג פון דער פּאריזער פּאָליציי-פּרעפעקטור האָט „יוגייטעד פּרעס" מיטגעטיילט, אז פּואנקארע איז געשטארבען אין זיין גוט אין שאמפּיי. היות ווי ס'איז נישט אנגעקומען קיין בעשטעטיגונג פון דער ידיעה האָט דער קארעספּאָנדענט פון „יוגייטעד פּרעס" בעזוכט פּואנקארע'ס וואוינונג און ס'האָט זיך ארויסגעשטעלט, אז די ידיעה איז פאלש פון אנהויב בוז'ן סוף. דער געזונד-צושטאנד פון פּואנקארע'ן איז דער זעלבער ווי געוועזען. קיין שום ענדערונג איז נישט איינגעטרעטען.

געשטארבען פּראָפ. באָריס שאַץ

ניו-יארק, 23. מערץ. (יטא) דאָ איז געשטארבען אין עלטער פון 71 יאָהר דער בעוואוסטער סקולפּטאר, גרינדער און דירעקטאָר פון „בצלאל" אין ארץ-ישראל, פּראָפ. באָריס שאַץ.

דער פארשטארבענער איז געווען א זוהן פון א מלמד אין קאָוונער געגענד. ער האָט אין די יוגענד-יאָהרען אויך שטודירט אין ווארשא. פּראָפ. באָריס שאַץ האָט געוויילט אין אמעריקא און די אנגעלעגענהייטען פון „בצלאל".

„עלעקטרישער" שטרייק אין 25 שטעט פון פּוילען
אויך אין בריסעל שטרייקט מען געגען די בעלגישע עלעקטר. געזעלשאפט

ראדאָמסק, 23. מערץ. (טעלעפאָניש) עס איז דאָ פאָרגעקומען א בעראטונג פון שטאָט-מאגיסטראט, וועגען באָיקאָט פון עלעקטרישען ליכט. עס האָבען זיך בעטייליגט 2 מיטגלידער-ארגאניזאציעס און דעלעגאטען פון פאבריקאנטען און מיטעלשטאנדס. עס איז בעשלאָסען געוואָרען די באָיקאָט-אקציע צו פארברייטערן אויף אנדערע אָרטשאַפטען, וואָס זענען ארגאניזירט מיט דער קאָנצעסיע פון דער בעלגישער געזעלשאפט.

לובלין, 23. מערץ. (טעלעפאָניש) און פּיאָטרקאָוו, אין אויך אויסגעבראָכען דער „עלעקטרישער" שטרייק. ציערשט האָבען פארשטרייקט די אבאָנענטען. שפּעטער האָט די עלעקטראָוניע זעלבסט פארשטרייקט. אויך שטרייקען ביידע צדדים.

בריסעל, 23. מערץ. (ספּ.) עס איז דאָ אויסגעבראָכען א שטרייק פון די עלעקטריע-קאָנסומענטען. אלע קאַפעען, טעאַטערס זענען נישט בעלויכטען. די ראַט א קאָמישען אויסזעהן.

מיניסטעריום פאר קאָמוניקאציע און עפענטליכע ארבייטען ווערט פאראייניגט

ווארשא, 23. מערץ. (טעלעפאָניש) היינט האָט דער מלוכה-פּרעזידענט אונטערשריבען די נאָמינאציע פון אינזש. נאָלאַנט אלס וויצע-מיניסטער. מינ. קוהן האָט אוהם בעאויפטראגט אדורכצופירען די פאראייניגונג פון די מיניסטעריומס פאר קאָמוניקאציע און פאר עפענטליכע ארבייטען. עס איז דערצו געשאפען געוואָרען א ספּעציעלע קאָמיסיע פון העכערע בעאמטע פון ביידע מיניסטעריומס. די רעאָרגאניזאציע זאָל פארענדיגט ווערען בוז'ן 30. יוני.

מיין פריינד ה' אלחנן שטיינשניידער און פרוי צוליב'ן טויט פון זייער מוטער
נ"ע
שיינדל אוניקאווסקא
דריק איך אויס מיין טיפסטען ביילייד. המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
מרדכי [illegible]

ייין כשר לפסח !!!
מיר מאַכען בעקאַנט אונזער ג' קונדשאפט, דאָס דער איינצעל-פערקויף פון דער ווייך און מעהד פאבריק פירמע
„פּראָגרעס"
אלטער מארק 2, וואָס עקזיסטירט מיט דעם גרעסטען ערפאָלג איז איבערגעטראָגען געוואָרען
אין פראָנט-געוועלב, אלטער-מארק 1.
צוליב רעקלאמע פון ניי-ערעפענטען געוועלב פערקויפען מיר
א פלאש פון 1/4 ליטער גוטען ראָזינען-ווייען נומער 6 נאָר 35 גר.
א באָטשענקא נומער 6 1,70 א קווארט דעם זעלבען נומער 2.40 זל.
און 1/4 ליטער דעם בעוואוסטען ראָזינען-ווייען נומער 7 נאָר 45 גר.
א באָטשענקא נומער 7 1,90 א קווארט דעם זעלבען נומער 2.70 זל.
איבערצייגט אייך מיט אייער פאמיליע, אז הנאה האָבען פון גוטען ווייען, וואָס קאָסט נישט טייער איז נאָר ביי די פירמע „פּראָגרעס".
מיט אכטונג ווייך און מעהד פאבריק
פירמע „פּראָגרעס"
אלטער-מארק 2, טעל. 184-82.
פאר לערע פירטעל-ליטערדיגע פלעשער פון פירמע „פּראָגרעס" צאָהלען מיר 5 גר. פאר באָטשינקע און קווארט-פלעשער 10 גר.

Dr. Wołkowyski
צעגיעלניאַנא 4
טעלעפאָן 216-90
ספּעציאל-ארצט פאר הויט ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע. אלע-ארט אנאליזע עלעקטראָטעראַפּיע. בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראַלען
נעמט אָן פון 9–2, און פון 5–9 אָוונד.
בעזונדער ווארטע-זאל פאר פרויען.

לעזט און אבאָנירט דאָס
לאָדזשער טאַגעבלאַט

אונזער חשוב'ן וויצע-פּרעזעס ה' אלחנן שטיינשניידער און פרוי
צוליב דעם טויט פון זייער מוטער
נ"ע
שיינדל אוניקאווסקא
דריקען מיר אויס דעם אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל.
די פערוואלטונג פון „לינת הצדק"

מיין פריינד ה' אלחנן שטיינשניידער און פרוי צוליב'ן טויט פון זייער מוטער
נ"ע
שיינדל אוניקאווסקא
דריקען מיר אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל. המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
יעקב שטערן און פרוי

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חשוב'ע פריינד
אלחנן שטיינשניידער און פרוי
צוליב'ן טויט פון זייער מוטער נ"ע
שיינדל אוניקאווסקא
זייט געטרייסט!
דוד וויינרייב און פרוי

באַהן-קאטאסטראָפע ביי נעאפּאל

די מלוכה-פייערונגען לכבוד געטע אין ווייטמאר

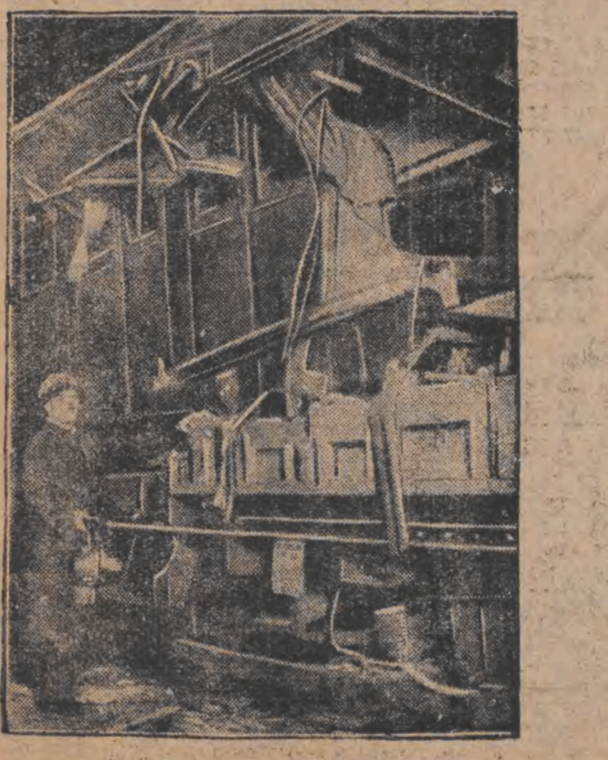

די קאטאסטראָפע איז געווען אין א טונעל. עס זענען געווען זעקס טויטע און 27 פארוואונדעטע.

אין דער רעגירונגס-לאָזשע; פון לינקס: מיניסטער ד"ר קיטנער, קאנצלער ד"ר ברינינג, אויבער-בירגער מייסטער ד"ר מילער און אנד.

די פייערונג אין דער געטע-האַלע; דער פּרעזידענט פון דער געטע-געזעלשאפט פּראָפ. ד"ר יוליוס פעטערסאָן האלט זיין גרויסע פעסט-רעדע.

קאנפליקט מיט אירלאנד פערשארפט זיך

אירלאנד זאל אויסגעשלאסען ווערען פון דער בריטישער מלוכה

3000 טויטע און פערוואונדעטע פון שטורם אין אמעריקא

ענגליש-אירלענדישער קאנפליקט פערשארפט זיך

לאנדאן, (ספ.) די רעגירונג פון גרויס-בריטאניען האט ערהאלטען אנ'אפיציעלע מיטטיילונג, אז ס'ווערט אפגעשאפט די שבועה וועגען טריישאפט צו דער בריטישער קרוין, און אז אירלאנד וועט מעהר נישט צאהלען די יעהרליכע ראטען און דער הויך פון דריי מיליאן פונט.

די גאנצע ענגלישע פרעסע קאמענטירט דעם דאזיגען ברוך אלס אנ'אנהויב פון א ערנסטען קאנפליקט צווישען ענגלאנד און אירלאנד.

אין די ענגלישע מאסגעבענדע קרייזען בעהויפטעט מען, אז די ענגלישע רעגירונג וועט באין אופן נישט מסכים זיין מבטל צו מאכען דעם ענגליש-אירלענדישען טראקטאט.

„דיילי טעלעגראף" בעהויפטעט, אז נאכדעם, ווי אירלאנד שאפט אפ די טריישאפטס-שבועה, שטעלט זי זיך מחוץ פון בריטישען אימפעריום, און זי וועט דערופער שוין נישט קאנען זיך בעטייליגען אין דער דאמיניען-קאנפערענץ אין אטאווא. דאס וועט אויך דערפיהרען צו דער אפשאפונג פון די צאל-הנחות און אויף די אירלענדישע סחורות וועט ארויפ-געלייגט ווערען אהויכער צאל.

דער „טיימס" און „דיילי הערלד" שרייבען, אז דע-וואלערא וועט איבערגעבען דעם קאנפליקט צום אינטערנאציאנאלען טריבונאל אין האאג.

3000 געהרגעטע און פערוואונדעטע פון דעם הורראגאן אין אמעריקא

ניו-יארק. (ספ.) לויט די לעצטע ידיעות בעטרעפט די צאהל געה'רג'עטע און פערוואונדעטע פון דעם לעצטען הוראגאן אין אמעריקא 2775 פערזאן. דער ווירבעל-ווינד האט זיך געטראגען איבער די שטאטען אלאבאמא, טענעסי, קענטוקי און דרום-קאלארינא. אין דער שטאט מאנגאמערא האט דער פינסטערער המון אויסגענוצט די מהומה און צו-ראבירט אלע געוועלבער, בענק און אפילו פריוואט-וואוינונגען. דער „רויטער קרייץ" פון אמעריקא האט ארגאניזירט און גאנצען לאנד א גרויסע רעטונגס-אקציע לטובת די געליטענע פון דער קאטאסטראפע.

אמטראגישסטען שטעלט זיך פאר די לאגע אין פראנטוויל, וואו דער הוראגאן האט חרוב געמאכט די גרעסטע צאהל הייזער. אומגעגע הייזער זענען גע-פלויגען און די לופטען צוזאמען מיט די איינוואוינער און אוועקגעשלידערט גע-ווארען אויף א פאר צעהנדליג מעטער. געפינט זיך אויך א שול-אינטערנאט, וואו ס'זענען אומגעקומען 18 קינדער. די מאטעריעלע היזקות זענען געוואלדיג גרויס. בעת די טראגישע פאסירונגען האבען נים געפעהלט אויך קאמישע עפיזאדען. בעת דער הוראגאן האט זיך געטראגען איבער פלאטערסוויללע האבען און דער שטאטי-שער פאר-אנשטאלט זיך געבארען א פאר צעהנדליג מענער און פרויען. אלע זענען זיי ארויסגעלאפען נאקעטע און גאס, מחמת די פאר-אנשטאלט איז פולשטענ-דיג חרוב געווארען.

פערהאן אויסזיכטען פון הונדערטער טויזענדער יודען זיך צו בעזעצען אין ארץ-ישראל

ווארשא, 23. מערץ. (יטא) היינט איז פארגעקומען א פרעסע-קאנפערענץ אין דער פויליש-פאלעסטינישער האנ-דעלס-קאמער. אין א לענגערען רעפעראט האט דער פרעזעס פון דער האנדעלס-קא-מער ה' לעווינטא מיטגעטיילט, אז מיט די אינטענסיווע אויספלוגען קיין ארץ-ישראל זענען געפאהרען 2200 יודען פון פוילען. די דאזיגע אויספלוגען טראגען נישט קיין פערוויילונגס-כאראקטער, נאר א פאר-שונגס-כאראקטער. ס'זענען פאראן אין ארץ-ישראל גלענצענדע פערספעקטיווען פאר אגראר-אינדוסטריע און הויז-אינ-דוסטריע. א דאנק דער גלענצענדער קא-מוניקאציע און דער עלעקטרישער קראפט איז מעגליך צו דערגעהרען אין ארץ-ישראל נאך הונדערטער טויזענדער יודען. די אינצטיגע עליה קיין ארץ-ישראל וועט אויסמיידען די פעהלערן פון דער פרי-מער עליה. די אינצטיגע עמיגראציע וועט זיין א סיסטעמאטישע און פלאנמעסיגע.

א אלטער טריק מיט א נייעם פרייער

אויסגענארט ביי א נאאיוו מערעל 120 זל:

(§) צו די 28-יעהריגע הילדא שוטץ פון פלעשעת, ווען זי איז אראפ פון דער באהן, איז צוגעגאנגען צו א יונגענמאן און געבעטען וויזען אהר, וואו מען געהט אויף אנדזשעיא גאס. דער יונגערמאן האט איהר פריינדליך ערקלערט, אז ער געהט גראד אויך און יענער ריכטונג. פלוצלינג איז דורכגעגאנגען א פערשוין און ארויסגעלאזט א פארטפעל פון טאש. דער ערשוין, וואס האט די שוטץ בעגלייט, האט זיך שנעל אראפגעבויגען און דעם פארטפעל אויפגעהויבען. ער האט איהר ערקלערט, אז ער איז נישט קיין „ענא-איסט" און ער איז גרייט זיך מיט איהר צו טיילען.

ער איז באלד מיט איהר ארייגעגאנ-גען אין טויער און גענומען מאכען „חלוקה". דא איז אבער „פלוצלינג" אנ-געקומען דער, וואס האט פערלוירען דעם פארטפעל און נאכקאנטראלירענדיג דאס געלד, האט ער גענעבען א געשריי, אז אהם פעהלט 100 זל.

די שוטץ אויסער זיך האט זיך געלאזט רעווידירען און נאך דער רעוויזיע זענען די 2 פערשויגען פלוצלינג נעלם געווארען. צו איהר גרעסטער ענטטוישונג האט זי דאן פעסטגעשטעלט, אז איהר פעהלט פון דיינר-בייטעל 120 זל..

א גרופע טוריסטען קיין א"י פון דער 2-ער קלאס רעזיגנירט פון די רייזע

קאנסטאנצא, 23. מערץ. (יטא) מיט די שיפען „אנטאגניום" און „קאנ-סטאנצא" פון דער שיפס-געזעלשאפט קיק זענען אפגעפאהרען קיין ארץ-ישראל גאר די פאסאזשירען פון דער דריטער און פירטער קלאס. דאגעגען די פאסא-זשירען פון דער צווייטער קלאס האבען רעזיגנירט פון דער רייזע צוליב מאנגעל און די נויטיגע רייזע-בעקוועמליכקייטען. ס'איז אויך שוין אפגעפאהרען די שיף, מיט וועלכער ס'זענען געפאהרען די אנ-טיילנעהמער פון אויספלוג פון דער פויליש-פאלעסטינישער האנדעלס-קאמער.

כשר לפסח כשר לפסח

דער פערלאנג נאך גוטס

פיהרט צום וויין-געשעפט

ב. „ארווין"

אינה: מ. בארנשטיין

לאדז, נאוואמיעסקא 30

טעלעפאן 210-58

וויינען: וויין ווערמוטס

עכט

גוט

און ביליג

פארוואס יצחק גרינבוים פערלאזט פוילען

פאריז אלס עטאפ אויפ'ן וועג קיין ארץ ישראל

בעת זיין בעזוך אין לובלין האט רעפ. י. גרינבוים אויף דער פראגע פון א יור. זשורנאליסט וועגען די סבות צוליב וועל-כע ער פערלאזט פוילען, געענטפערט:

— גאנץ איינפאך, פאמיליען-סיבות. נאך מיט צוויי יאהר צוריק האב איך גע-וואלט אפפאהרען צוליב אזעלכע סיבות און איצט מוז איך שוין מיין בעשלוס אויספיהרען.

— וואוהין פאהרט איהר?

— מיט צוויי יאהר צוריק האב איך געוואלט פאהרען קיין ארץ-ישראל. עפיס האט זיך במשך דער צייט געענדערט און מיינע פאמיליען-בעציהונגען און איך פאהר איצט קיין פאריז. איך וועל אבער דארט נישט פערבלייבען. פאריז איז בלויז אנ'עטאפ אויף מיין וועג קיין ארץ-ישראל.

— צי קאן מען ערווארטען, אז איהר וועלט בקרוב צוריקקומען קיין פוילען?

— כ'ווייס נאך נישט. מעגליך, אז יא, אבער דאס איז שוין א פריוואטער ענין. אויב איך זאל קומען, וועלט עס געוועזען נאר אויף א קורצער צייט. אבער דאס איז שוין נישט וויכטיג. מיין אר-בייט געהט מנישט לאיבוד. עס וועלען זיך געפינען נאכפאלגער און פערטרעטער. זיי וועלען ווייטער געהן און מיינע דרכים. די דאזיגע מענשען זענען שוין פאראן און אויב זיי זענען נאך נישט פאפולער, וועלען זיי עס ווערען. אלץ וועט בלייבען, ווי געוועזען. מיין פאליטיק איז נישט רוקה מיר אויסגעטראכט, נאר דיקטירט דורכ'ן לעבען, דורך דער נויט און די גויים פאהרט דאך נישט אוועק...

וואס שייך דער פראגע וועגען סיים-מאנדאט פון רעפ. גרינבוים וועט זיך ארויס, אז הגם ה' פארבשטיין געפינט זיך און א"י, איז נאך אלץ די מאנדאט-פראגע נישט געלעזט און עס איז נאך נישט קלאר, ווער עס וועט ארטן און סיים אויף ארט פון רעפ. גרינבוים. דאס וועט ערשט קלאר ווערען און הערבסט, בייו דער ער-עפנונג פון דער סיים-סעסיע.

דערווייל וועט זיך רעפ. גרינבוים גאר נישט אפזאגען פון מאנדאט.

די לויה פון קאלישער רב

קאליש, 23. מערץ. (טעלעפאניש) היינט איז פארגעקומען די לויה פון הרב ליפשיץ, קאלישער רב און פרעזעס פון אגודת הרבנים אין פוילען. עס זענען געקומען 90 רבנים פון גאנץ פוילען. אלע האטעלען און שטאט זענען געווען פער-פולט מיט אנגעפאהרענע. צו דער לויה איז געקומען דער זוהן פון נפטר, וואס האט געוואוינט און באזעל. די לויה איז ערשט פארגעקומען 6 און אווענד. אלס סיבה פון דער פערשפעטיגונג גיט מען אן, אז פאר דער לויה זאל זיין פארגע-קומען א זיצונג פון בעלי-בתים וועגען ממלא מקומו. עס ווערען ארויסגערופט די קאנדידאטור פון געוועזענער רבי'ס ברודער, דער פאביאניצער רב ה' מענדעלע אל-טער. עס קאנדידירט אויך דער זוהן פון נפטר.

יודיש טעאטער פילהארמאניע דירעקצ.: א. בעזמאן און ד. צעלמייסטער

לעצטע 5 פארשטעלונגען פון דזשעק רעכטצייט

איילט צו זעהן די לעצטע פארשטעלונגען פון אמעריקאנער בוף-קאמיקער

דזשעק רעכטצייט

פרייטאג ד. 25-טען ד. ח. 9 אווענד די גרויסע היסטאריש-ביבל. אפערעט.

אחשורוש

אין 5 אקטען 15 בילדער, מיט דער ארטיסטין יוכבד זילבערג צום 1. מאל אין לאדזש אלס אסתר המלכה

שבת 9 אווענד גאלדפאדענ'ס טראדיציאנעלע טעאטער-שפיל

שולמית 4 אקטען 5 בילדער

מיט דער בעליבטער ארטיסטין און לירישע זינגערין יוכבד זילבערג אין דער טיטעל-ראל.

אכטונג! א גרויסע סענסאציע-מתנה פאר דעם לאדזשער פובליקום! פרייטאג און שבת ווען נאך דער פארשטעלונג אונזער ליבער גאסט דזשעק רעכטצייט אויספיהרען די העכסט-מוזיק. שפאנענדע סצענע וואס איז געשפילט געווארען פאר דעם אמעריקאנער פרעזידענט

„ברענגט מיר מיין מאמע פון יענער זייט"

טאטעס, מאמעס, גרויס און קליין, יונג און אלט מוזען קומען זעהען דאס הערליכע בילד, וואס ווערט קינסטלעריש אויסגעפיהרט אין א ווינקעל פון פארט דורך דזשעק רעכטצייט.

זונטאג ד. 27-טען און מאנטאג ד. 28-טען 9 אווענט די לעצטע 2 מאל דזשעק רעכטצייט'ס גרויסער סוקצעס-אפערעטע.

דער פריילעכער ציגיינער 3 אקטען, מוזיק-רעזי רעכטצייט.

מיט'ן אנטייל די בעליבטע ארטיסטין-זינגערין יוכבד זילבערג.

שבת ביינאג, פינקטליך 4 נאכמ. ספעציעלע קינדער-פארשטעלונג

אחשורוש

צום 2-טען און לעצטען מאל מיט יוכבד זילבערג-אסתר המלכה

זונטאג ביינאג צום לעצטען מאל אנהויב פינקטליך 4 נאכמיטאג

איציקל גנב

מיט דזשעק רעכטצייט אין דער טיטעל-ראל.

אווענט-פרייזן פון 90 גר. ביז 2.60, מיטאג-פרייזן פון 60 גר. ביז 1.60

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען אין קאסע פון פילהארמאניע.

פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 12-טער טאג. פון דער ציהונג.

15.000 zł. na Nr. 22827.

5000 zł. na Nr. 7981 26846.

3000 zł. na N-ry 2424 17706 39725 78672 81402 87027 105431 107402 109523 119635 136914.

2000 zł. na N-ry 1956 16563 19290 21275 38258 85051 90953 91291 92580 106584 115778 125255 134174 134968 138158 141589 148559 152384 152377.

1000 zł. na N-ry 802 9130 13106 25128 28226 33591 36644 43428 53999 54437 56895 59081 69623 71661 73276 73898 74419 76164 77991 81440 83050 86416 86855 100700 112002 116754 120809 127293 128024 128407 137570 139828 140894 150439 150884 153648 154642.

500 zł. na N-ry 1131 3380 3571 4155 4942 7499 7670 7842 2899 10375 10526 10888 14106 14782 16710 17232 17893 17975 18513 18739 19248 19352 20123 20958 21005 23404 26162 26746 27464 28329 29554 30840 32131 32556 34278 34893 37468 37882 38039 38313 38751 39401 39889 40558 40745 40803 41055 42454 42544 42918 44043 44404 45154 45476 45784 47966 48702 49010 49238 49384 50983 51199 52055 55266 55464 57143 57398 57576 57719 61239 62041 62768 63375 64594 66382 68141 68261 68662 70153 70315 70868 72197 72166 73768 77064 77170 77710 79831 83512 83697 83830 84286 84805 87453 87690 88772 89437 89893 90427 92621 93848 93953 94389 95900 96165 97484 97418 97760 98489 99001 101675 101760 102088 102366 102680 103593 104147 104390 104720 104808 105205 105525 106270 107602 107759 108203 108691 109171 109668 112365 114397 114699 114741 115214 116121 117259 118381 118614 118901 119873 120685 122445 123774 123782 124534 125279 125460 126743 127199 127788 127835 128377 129793 130012 130491 131174 132830 133498 135069 135369 137380 138913 140308 140438 141541 142014 142791 [illegible]

146552 147314 147628 147852 148270 149791 150153 150256 150442 152326 152818 153638 155059 155324 155801 157113 157777 158008 158075.

250

[illegible]

עקספּאָרט פֿון קאַממגאַרן-סחורות קיין ענגלאַנד האָט זיך גענצליך אָפּגעשטעלט.

(§) דאָס איינפֿירען דעם צאָל אין ענגלאַנד האָט זיך שטאַרק אָפּגערופֿען אויפֿ'ן היגען קאַמגאַרן-מאַרק.

ווי ס'איז באַקאַנט אינגן דער עקספּאָרט-פֿעראַיין איז אין פֿערלויף פֿון פֿער גאַנגענעם יאָהר עקספּאָרטירט געוואָרען 300.000 קילאָ קאַמגאַרן-סחורות. אינצט האָט ערשט אַן אויסערגעוועהנליכע שטילקייט אין דער קאַמגאַרן-בראַנזשע. און די ערשטע חדשים פֿון יאָהר איז לגמרי נאָר נישט עקספּאָרטירט געוואָרען קיין ענגלאַנד.

אויטאָבוסי-בעזיצער בעשטראָפֿט פֿאַר אָפּנאַרען דעם וועג-אַמט

(אַג) דאָס שטאָטישע געריכט האָט בעטראַכט איינינגע פּראָצעסען פֿון אונטער-שטעטישע אויטאָבוסען-אונטערנעמער, וואָס ווערען בעשולדיגט אין בעשווינדלען די וועג-אַמטען דורך פֿערקויפֿען צו עטליכע מאָל איינגע און די זעלבע אויטאָבוס-בילעטען. נאָכ'ן אויסהערען די עדות איז רושאַהר טענגער פֿער'משפּט געוואָרען אויף 100 זל. שטראָף, אָדער 2 וואָכען אַרעסט, אברהם חודאַזוסקי — 300 זל. אָדער 6 וואָכען אַרעסט, גאָדעל מילשטיין — 100 זל. אָדער 2 וואָכען אַרעסט, הערש סעטאָוואָמער — 200 זל. אָדער 1 חודש אַרעסט און יוזעף במיעלעוסקי — 20 זל. שטראָף.

—§—

אויפֿרייס פֿון אַ גראַנאַט אין זדראַוויע

16 יעהריגער שגיץ שטערבליך פֿערוואונדעט.

קינדער זיך געשפּילט מיט דער פֿערוואַלגערטער מציאה פֿון מלחמה-צייט

(§) אויף דער פֿאַרשטאָט „זדראַוויע" האָט נעכטען פּאַסירט אַ שרעקליכער פֿאַרפֿאַל. אויפֿ'ן פֿעלד האָט זיך געשפּילט אַ גרופּע 12- און 13-יעהריגע יונגלעך.

פּלוצלינג האָט דער וויסער הברה'ניק הענריק סמאַשיאַק פֿערשעפּעט אַ פּיס און עפּיס אַ האַרטער זאַך, וואָס האָט אַרויסגעשטעקט פֿון דער ערד. און ער איז געפֿאַלען.

די איבריגע קינדער זענען דאַן צוגע-גאַנגען אַ קוק טון צוליב וואָס סמאַשיאַק איז עס געפֿאַלען. דאַן האָבען זיי דער-זעהען, אַז פֿון דער ערד שטעקט אַרויס דער שפּיץ פֿון עפּיס אַן אייזערנעם קיי-לעכדיגען חפֿץ. די קינדער האָבען דעם אייזערנעם פּאַלעם אַרויסגענומען פֿון דער ערד און זיך שטאַרק פֿעראינטערעסירט דערמיט, וואָס קאָן עס אַזוינס זיין.

דאַן האָט דער עלטסטער צווישען זיי, דער 16-יעהריגער סטאַניסלאַוו סקאַראַש פֿאָרגעלייגט צו ברענגען אַ שטיין און דאָס באַלעק אויפֿצוקלאַפּען, כדי צו זעהען וואָס אינעווייניג געפֿינט זיך.

סקאַראַש האָט מאַקע אַליין באַלד גע-פֿינען אַ שטיין און גענומען זיך צו דער אַרבייט. אָבער געבענדיג עטליכע זעץ מיט'ן שטיין האָט זיך פּלוצלינג דערהערט אַ שרעקליכער אויפֿרייס פֿון דעם פּאַלעם, וואָס האָט זיך אַרויסגעוויזען אַלס פֿער-וואַלגערטער גראַנאַט פֿון דער מלחמה-צייט און די פֿאַלגען זענען געווען שרעק-ליכע. ביי סקאַראַש'ן זענען אָפּגעריסען געוואָרען די פֿינגער פֿון דער רעכטער האַנד, אַנ'אויג איז ביי אוהם אויסגעדרי-גען און אין הויז דעם האָט ער בעקומען וואונ-דען אויפֿ'ן גאַנצען קערפּער.

די יונגלעך סמאַשיאַק און וואַשיאַק זע-נען אָפּגעקומען מיט לייכטערע וואונדען.

אויפֿ'ן אָפּהילף פֿון אויפֿרייס זענען אָנגעקומען די עלטערן, וואָס האָבען גלייך אַרויסגערופֿען פּאָגאָטאָוויע. סקאַראַש איז אין אַ האָפֿנונגסלאָזען צושטאַנד אָפּגע-פֿיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל אויף זאַ-גאַיעקאָווע.

פּאָליציי פֿיהרט אַנ'אויספֿאָרשונג. דער שרעקליכער צופֿאַל האָט אויף דער בע-פֿעלקערונג פֿון יענער געגענד געמאַכט אַ שרעקליכען איינדרוק.

זאַל „פֿילהאַרמאָניע"

היינט, דאָנערשטאָג, ד. 24. מערץ 9.30 אָוו.

זינגט דער בעריהמטער אָבערקאַנטאָר פֿון דער וואַרשאַווער סינאַגאָגע

משה קוסעוויצקי

אויספֿיהרליכעס אין פּראָגראַם.

אָבשטעלען די עקסמיסיע נאָר ביי אַרבייטסלאָזע

און געגען פֿערבילינגען דעם פּרייז פֿון עלעקטרי

בעשלוס פֿון הויז-בעזיצער-פֿעראיין פּאָמאָרסקאַ 18

(§) אויף דער אַלגעמיינער פֿערזאַמ-לונג אין הויז-בעזיצער-פֿעראיין (פּאָמאָר-סקאַ 18) איז צוו. אַנד. אָנגענומען גע-וואָרען זיך צו ווענדען צו דער מאַכט אין שייכות מיט'ן ניי-ענטשטאַנענעם פּראָ-יעקט וועגען אויפֿהאַלטען די עקסמיסיעס, אַז דאָס זאָל אָנגעווענדעט ווערען נאָר לגבי אַרבייטסלאָזע.

צום סוף איז בעשלאָסען געוואָרען נים קיין אנטייל צו נעמען אין דער אַקציע צו פֿערבילינגערן עלעקטריע.

4 חדשים תפֿיסה פֿאַר פֿערשפּרייטע קאָמוניסטישע אויפֿרופֿען

(אַ) בשעתו איז הורל'ן שטאָט-געריכט פֿער'משפּט געוואָרען אַ געוויסע הינדע בעטאַום פֿאַר טיילען קאָמוניסטישע אויפֿ-רופֿען. די אויספֿאָרשונג האָט פֿעסטגע-שטעלט, אַז די אויפֿרופֿען האָט בעטאַום בעקומען פֿונ'ם סעקרעטאַר פֿון די בענד-לער-אַרבייטער, אויגעניוש סטאַווינסקי, און געדרוקט זענען זיי געוואָרען אין שומשאָ'ס דרוקערי. נעכטען זענען בעידע געשטאַנען פֿאַר'ן געריכט. סטאַווינסקי איז פֿער'משפּט געוואָרען 4½ חודש תפֿיסה. שומשאָ איז צוליב מאַנגעל אין בעווייזען בעפֿרייט געוואָרען.

—*—

יודישער אַרטיסטען-פֿעראיין אין פּוילען

אין קורצען — אין קורצען

דער „אַרטיסטען-טאָג"

אין ביידע לאָדזשער יודישע טעאַטערן.

פּרטים אין די קומענדיגע אַנאָנסען.

„אָנהענגער" פֿון די „נאַקעטיסטען" לעגט זיך שלאָפֿען אין גאַס אין אָדם'ס קליידער

(אַ) אויף קאַראָלעווסקאַ גאַס האָט זיך נעכטען אין שעהנעם העלען טאָג אַ פּער-שוין אויסגעטאָן אדם-נאַקעט און אין מי-טען גאַס געלייגט זיך שלאָפֿען. די פּאָ-ליציי האָט דעם „נאַקעטיסט" אָפּגעפֿיהרט אין קאָמיסאַריאַט. דאָ האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דאָס איז דער 25-יעה-ריגער גייסטיג-קראַנקער מעאָראָר שני-קאַרסקי פֿון ווידזעוו. ער האָט זיך גענומען לייך אַרויסגעריסען פֿון די עלטערנס וואוי-נונג און געקומען „שלאָפֿען" אויף דער קאַראָלעווסקאַ גאַס. ער איז צוריק איבערגעגעבען געוואָרען אונטער דער אויפֿ-זיכט פֿון די עלטערן.

פֿון לאָדזשער האַנדעלס-געריכט

—§—

א. י. בזשעזשינסקי זיך פֿערגליכן מיט זיינע קרעדיטאָרן

(§) אויף דער לעצטער זיצונג פֿון לאָ-דזשער האַנדעלס-געריכט איז בעשטעטיגט געוואָרען דער אָפּמאַך פֿון בעקאַנטען אינ-דוסטריעלער א. י. בזשעזשינסקי מיט זיי-נע קרעדיטאָרען.

די פֿירמע האָט פֿאָרגעלייגט 25 פּראָצ. פֿון די חובות אָהן פּראָצענט, צאָהלבאַר אין 5 גלייכע יעהרליכע ראַטען. די ערשטע זאָל די ערשטע ראַטע געצאָהלט ווערען נאָכדעם, ווי דער אָפּמאַך וועט בעשטעטיגט ווערען. פֿאַר דער אויספֿיהרונג פֿון אָפּמאַך גאַראַנטירט בזשעזשינסקי מיט זיין גאַנצען פֿערמעגען.

פֿאַר'ן אָפּמאַך האָבען זיך אַרויסגע-זאָגט 18 קרעדיטאָרען, וואָס זיינען הוי-בות בעטרעפֿען 407,771,37 זל. דער-ריכטער-קאָמיסאַר האָט דעם אָפּמאַך בעשטעטיגט, אָבער די פֿירמע „בעזינארד שטאַמבערגער האָט געגען אָפּמאַך אָפּ-געגעבען אַנ'אָפּעלאַציע. דאָס געריכט האָט אָבער נישט גענומען אין אַכט די מאָ-טיווען פֿון דער אַפּעלאַציע און דעם אָפּ-מאַך בעשטעטיגט.

* * *

דעם בעקערייען-בעזיצער אונגאַצי סטאַ-ניסלאַוו פֿון רודאַ-פּאַביאַניץ איז מיט עט-ליכע חדשים צוריק ערקלערט געוואָרען אַ אינפֿאָלאַשיש און ער איז אַריינגעזעצט געוואָרען אין אַרעסט. שפּעטער איז דער ענין איבערגעגאַנגען צו דער פּראָקוראַ-טור און סטאַגינסקי איז פֿער'משפּט גע-וואָרען אויף תפֿיסה. נאָכדעם איז דער סוגדיק אַרויסגעטרעטען צום געריכט מיט דער פֿאָדערונג צו ערקלערען אַ צוגאַבּ-אָי-פֿאַרלאַשמש סטאַגינסקי'ס פֿרוי, וואָס האָט צוזאַמען מיט'ן מאַן געפֿיהרט די געשעפֿטען. דאָס געריכט האָט אָבער די פֿוזמ' אָפּגעוואָרפֿען.

* * *

דאָס געריכט האָט אָפּגעשטעלט די ווייַ-טערע שריט אין דער אינפֿאָלאַשמש פֿון גאַרן-סוחר נתן שעגוואַלד פֿון מאַר-גאַווא 20, ווייל קיינער פֿון די קרעדיטאָ-רען האָט זיך נישט געמעלדען אויף דער פֿערזאַמלונג.

געראַטען אויף „גאַסטראָלען" און אַריינגעפֿאַלען אין תפֿיסה.

(§) אויף פּעטריקאָווער גאַס נאָהענט צו גאַטער'ס מאַרק האָבען אַגענטען פֿון דער אויספֿאָרשונגס-פּאָליציי פֿערהאַלטען 2 גוט-בעקאַנטע איינברעכער, לאַדוויק סטאַמשעווסקי און אויגעניוש פּאַווליצקי. זיי זענען געקומען פֿון סאָסנאָוויץ אויף „גאַסטראָלען". ביי דער חברה האָט מען געפֿונען גנב'ישע מכשירים.

רודאַ פּאַביאַניצער מאַגיסטראַט פֿאָדערט צו פֿערבילינגערן עלעקטרי

געוויילט אַ קאָמיסיע אויסצופֿאָרשען די רעפֿרוויזאַציעס

(אַ) דער רודאַ-פּאַביאַניצער שטאָט-ראַט האָט צוו. אַנד. בעשלאָסען צו וועה-לען אַ קאָמיסיע, וואָס זאָל פֿיהרען אונ-מערהאַנדלונגען מיט דער עלעקטראָוויניע וועגען פֿערקלענערן דעם פּרייז פֿון עלעק-טריע. ס'איז אויך געוועהלט געוואָרען אַ אויספֿאָרשונגס-קאָמיסיע צו קאָנטראָלי-רען די רעפֿרוויזאַציעס פֿון איינגע ראַט-מענער און שטאָטישע בעאַמטע.

—§—

אומגליק

אויף אַ פֿערוויילונג

(§) ביי אַנגאַ פּאַוועלטשוק איז דער וואוינונג אויף וואָלטשאַנסקאַ 20, איז נעכטען פֿאָרגעקומען אַ פֿערוויילונג. ווען די פֿערוויילונג האָט דערגרייכט צו איהר קולמינאַציע-פּונקט, האָט איינער פֿון די געסט אונגערן אומגעוואָרפֿען דאָס אנ-צונדענע אָנגעגלוהטע אויוועלע און ביי דער פּאַוועלטשוקאָוואַ האָבען זיך אָנגעצונדען די מלבושים. אין אַ שווערען צושטאַנד איז זי אָפּגעפֿיהרט געוואָרען אין שפּי-טאָל.

יודישער יונגערמאַן צושלאָגען אין גאַס

(§) פֿאַר'ן הויז אויף זאַכאָדניאַ 54 איז צושלאָגען געוואָרען מיט אַ מעסער דער 30-יעהריגער שמואל ראַק (יערואָזאָ-לימסקאַ 17). פּאָליציי זוכט די שלעגער.

לאָדזשער יודישער קאַמעראַל-טעאַטער

אַלעע 1-טער מאַי № 2 — דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאַן.

גאַסטשפּילן פֿון קאַמעראַל-און קליינקונסט-טעאַטער

אַררט

קינסטלערישע אָנפֿיהרונג: מ. בראָדערזאָן

היינט דאָנערשטאָג, 2 פֿאָרשטעלונגען 8 און 10 אָוונד

ס'ווערט געשפּילט

אַ ספּעציעלער פּראָגראַם

12 שלאָגער-נומערן (2 טיילען)

מאָרגען פֿרייטאָג. נאָך 1 פֿאָרשטעלונג 10 אָוו., שבת 4 נ.מ.

א גרויסע הנחה - פֿאָרשטעלונג.

שבת, 8 און 10 אָוונד גרויסער פּראָגראַם

פּרטים מאָרגען.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פֿון טעאַטער פֿון 6 אָוונד.

טאָג-קלאַנגען

נאָך פּורים

שוין אַוועק דער ליבער פּורים
מיט זיין שעהנקייט, מיט זיין בראַם,
ס'האָט איהם יעדער אָפּגע'פּטר'ט,
יעדער איינער, ווי ער קען...

ווער מיט טאָרטען און קאָניאַקען,
פּאָמעראַנצען, מאַנדלען, ניס,
ווער מיט קרופּניק, אַ געשמאַקען,
פֿון קאַרטאָפֿעל צוקער-זיס...

ווער מיט קאַרפּען און שאַמפּאַניער
ביי אַ פֿרעהליך טיש פֿערבראַכט,
ווער אַ הערינג האָט געקוילעט
און אַ סעודה זיך געמאַכט...

ווער עס איז צו-גאַסט געגאַנגען,
ווער פֿערבראַכט האָט אין דער היים,
ווער — געהוליעט און גע'שכור'ט,
ווער — געהונגערט אין געהיים...

גראַף קאַלי.

אייזענשלאָס-ביבליאָטעק

ווערט מאָרגען געעפֿענט

די אייזענשלאָס-ביבליאָטעק, וואָס עקזיסטירט שוין עטליכע יאָהר אין לאָדז אויפֿ'ן נאָמען פֿון פֿערשטאָרבענעם שריפֿטשטעלער אלתר אייזענשלאָס, איז יעצט איבערגעבילדעט געוואָרען אין אַ געזעלשאַפֿטליכער ביבליאָטעק און איז איבערגעטראָגען געוואָרען אין אַ ניי לאָ-קאַל אויף לימאַנאָווסקי (אַלעקסאַנדערער גאַס) 15. די ביבליאָטעק צעהלט עטליכע טויזענד יודישע ביכער פֿון דער עלטע-רער און נייער ליטעראַטור און צוליב די בעקוועמע בעדינגונגען איז זי צוגענגליך פֿאַר די ברייטע לייענער-קרייזען.

די ביבליאָטעק ווערט שוין מאָרגען געעפֿענט.

געפֿונען אַ קינד

אין אַ קעסטעל פֿון נעגעל

(§) פּ. ק. דער איינוואוינער פֿון הויז אויף שענקעוויטשאַ 9 האָט, אַדורכגע-הענדיג דורכ'ן טרעפּען-קאָרידאָר בעמערקט שטעהן אַ קעסטעל פֿון נעגעל מיט אַ געזונד און לעבעדיג קינד פֿון 2 חדשים. ביים קינד איז נישט געווען קיין שום אויפֿשריפֿט. די פּאָליציי האָט דעם אוצר אָפּגעשיקט אין שטאָטישען פֿינדעל-הויז.

אַרטור שיק אין לאָדז

נאָך אַ אָפּוועזענהייט פֿון 3 יאָהר צייט איז נעכטען געקומען קיין לאָדז אונזער בן-עיר דער בעריהמטער קינסט-לער און מיליאַטור-מאַלער אַרטור שיק.

אַרטור שיק, וואָס האָט זיך ערוואָר-בען אַ וועלט-נאָמען מיט זיינע אילו-סטראַציעס צום „קאַלישער סטאַטוט", וועט דאָ איינאָרדנען אַ אויסשטעלונג פֿון זיינע ווערק.

משה קוסעוויצקי זינגט היינט אין פֿילהאַרמאָניע

היינט קומט קיין לאָדז דער בעריהמ-טער אָבערקאַנטאָר פֿון דער וואַרשאַווער סינאַגאָגע ה' משה קוסעוויצקי און אויפֿטרעטען אויף אַ קאָנצערט אין פֿילהאַרמאָניע.

ער וועט זינגען די שענסטע סינאַ-גאָגאַלע לידער, ווי אויך אָפּערן-אַריעס.

2 יוגענדליכע קאָמוניס-טען פֿאַר'ן געריכט

(§) פֿאַר'ן קרייז-געריכט זענען נעכטען געשטאַנען די 21-יעהריגע מירעל זינגער און 20-יעהריגע העניע גינצבורג אַלס בעשולדיגטע אין פֿונאַנדערקלעבען פֿאַר דער פֿאַבריק פֿון פּעטריקאָווסקי און פּויקס (פּאָמאָרסקאַ 141) קאָמוניסטישע אָפּי-שען. גרונדמאַן איז פֿער'משפּט געוואָרען אויף 1 יאָהר פֿעסטונג. מירל זינגער איז בעפֿרייט געוואָרען.

די פֿערקויפֿטע פֿרוי

שפּאַנענדער ראָמאַן פֿון יודישען פֿאַמיליען-לעבען אין פּוילען.

געשריבען ספּעציעל פֿאַר'ן „לאָדזשער טאָגעבלאַט" פֿון לעאָן גאָלדמאַן

(90-טע פֿאָרטזעצונג)

אבער דער דאָקטאָר האָט לאַנג געשוויגען און האָט אַראָפּגעלאָזט די אויגען צו דער ערד.

— איך ווייס עס נישט! — האָט ער ענדליך געענט-פֿערט.

— וואָס הייסט, הער גרינשטיין, איהר ווייסט נישט? — האָט קופּער אַ געשריי געטון, צוריקשפּרונגענדיג, ווי אַ שלאַנג וואָלט איהם אַ ביס-געטון. אָך, גאָט, ווי טרויעריג דאָס איז! דאָקטאָר, איך בעט אייך, זאָגט מיר, אַז עס איז נישט אמת, וואָס איך האָב געהערט, אַז עס איז נישט אמת, אַז איהר האָט צוגענומען פֿון דאַנען די אָרימע קראַנקע, כדי זי אויסצוהיילען ביי זיך! נעמט מיר נישט צו די לעצטע האָפֿנונג, פֿון וועלכער עס ברענט נאָך אַ קליינער פֿונק!

דעם אומגליקליכען קופּער'ס ווערטער האָבען דעם דאָקטאָר שטאַרק געריהרט.

— ליידער, ליבער פֿריינד, — האָט ער ווייך געזאָגט,— האָב איך אייך געזאָגט דעם אמת און איך בין געקומען דאַהער, כדי ביי אייך געוואָהר צו ווערען עפּעס. וואָס זאָל מיך פֿיהרען אויף רויזעלע'ס שפּורען. ווער ווייסט? אפשר וועט זיך אונז ביידע איינגעבען זי צו געפֿינען? הערט מיך אויס!

קופּער האָט אָנגעקוקט מיט פֿערוואונדערונג דעם דאָקטאָר.

רויזעלע האָט זיך געזוכט לעבען איהם. גאַנצע וואָכען איז זי געווען אין זיין ווילע און ער האָט גאָרנישט געוואוסט דערוועגען. איז עס נישט מאָדנע? איצט, ווען ער וואָלט ענדליך געוואָהר, אַז זיין טייערע איז נישט געשטאָר-בען, ווערט זי פּלוצלינג פֿערפֿאַלען. גרייכט נישט דער גורל מיט איהם אַ בלויזען חוזק?

א צוטרייסלטער האָט ער געהערט דעם דאָקטאָר'ס דערציילען און ווען ער איז געקומען צום מאָמענט, ווען ער האָט רויזעלע'ן אָנגעטראָפֿען ליאָראַ מאַנעלי'ן, האָט ער זיך צוגעהערט מיט דער גרעסטער שפּאַנונג און ווען דער דאָקטאָר האָט איבערגעגעבען, ווי מען האָט אַרויסגעפֿיהרט די גייסטיג-קראַנקע פֿון ליאָראַ'ס וואוינונג, האָט ער אַ גע-שריי-געטון פֿון איבעררעאַשונג.

— אָך, וואָס האָט איהר געטון, דאָקטאָר!! צו ליאָ-ראַ מאַנעלי'ן האָט איהר אָפּגעפֿיהרט רויזעלע'ן?! ווייסט איהר נישט, אַז שאַטאַן איז איהר געליבטער?

דער דאָקטאָר איז געווען איבעררראַשט.

— ווירקליך? — האָט דער דאָקטאָר געזאָגט אַ פֿער-וואונדערטער, — צו ערשטען מאָל הער איך וועגען דעם. שאַטאַנ'ען קען איך אַן. איך האָב קיינמאָל נישט געהאַט דעם מינדסטען חשד אויף דער שעהנער אלמנה, אַז זי פֿיהרט אַ ראָמאַן מיט דעם שווינדלער.

קופּער האָט גענומען שפּאַצירען הין און צוריק אי-בער'ן צימער.

— אָך, מיין גאָט, מיין גאָט! — האָט ער געמור-מעלט, — אַלע האָבען זיך פֿערשוואוירען צו ברענגען רויזעלע'ן אין אָפּגרונד אַריין. מיט וואָס האָט זיך דאָס דאָזי-גע אונשולדיגע ווייזען פֿערזינדיגט, וואָס מ'לאָזט אַפֿילו נישט גוטע מענשען זיך פֿערנעמען מיט איהר גורל? זייט מיר מוחל, מיין טייערער פֿריינד, — האָט ער געזאָגט, דריקענ-דיג די האַנד דעם דאָקטאָר, — איהר האָט געהאַנדעלט, ווי אַ מענש מיט אַ צאַרט, פֿיהלענד האַרץ און עס איז נישט אייער שולד, וואָס די גאַנצע זאַך האָט זיך געענדיגט אַזוי שלעכט פֿאַר רויזעלע'ן. עס איז נישטאָ קיין ספֿק, אַז שאַ-טאַן וועלכער איז ענטלאָפֿען פֿון פּאָליציי-אַרעסט, האָט גע-מוזט צולעגען אַ האַנד! אָבער ווי אַזוי עס איז איהם גע-לונגען אַוועקצופֿיהרען זי, איז פֿאַר מיר אַ גרויסער סוד! האָט איינער נישט פֿרוי מאַנעלי געשילדערט דעם פּערזאָן, וועלכער האָט זיך פֿאָרגעשטעלט פֿאַר מיין שליח?

— יאָ, זי האָט מיר איהם אַ ביסעל געשילדערט, — האָט געענטפֿערט דער דאָקטאָר. — דאָס איז שוין נישט קיין יונגער מענש, אַ שוואַרצער, אַ בעלאַקסענער, אַ הויכער.

— הערט! — האָט קופּער אַ געשריי געטון — און זיינע אויגען האָבען אַ פֿונקעל געטון מיט אַ שטראַהל פֿון האָפֿנונג און פֿרייד. — אָך, דער דזשענטער מיאָס'ער שווינ-דלער! איך האָב באַלד געטראַכט אַז אויך אין דעם ניעם פֿערברעכען מוז ער זיין בעטייליגט! יאָ מיין פֿריינד, אַ דאַנק דעם, וואָס איהר האָט מיר דאָס איבערגעגעבען, זאָ-גען מיר נעהנטער צו קענען לעזען דאָס רעטעניש.

דעם דאָקטאָר גרינשטיין האָט זיך איצט געדאַכט, אַז אַ שלייער איז אַראָגעפֿאַלען פֿון זיינע אויגען.

ער האָט זיך אין שטערן אַ פּאַטש געטון מיט דער האַנד יאָ. איהר זענט גערעכט. נאָר שאַטאַנ'ס שותף האָט געקענט זיין מיין פֿאַלשער שליח.

— אָבער איך פֿערשטעה נישט, — האָט קופּער צו-געגעבען פֿאַרוואָס האָט שאַטאַן געבראַכט מיט דער הילף פֿון אַ שווינדעל אַרויסקריגען רויזעלע'ן פֿון ליאָראַ מאַנעלי'ס הויז אין דער צייט, ווען זי איז זיין געליבטע. בלויז פֿרוי מאַנעלי אַליין קען מיר דאָס אַלץ אויפֿקלערען, דעריבער איז נישטאָ קיין צייט און מיר מוזען שוין אַוועק צו איהר! מיר טאָרען נישט פֿערלירען קיין מינוט! יעדע סעקונדע איז טייער!

אַרויסרעדענדיג די דאָזיגע ווערטער האָט ער אַ כאַפּ געטון דעם קאַפּעלוש און איז צו צו דער טיר. אָבער אויף דער שוועל האָט ער זיך נאָכאַמאָל געווענדעט צום דאָקטאָר.

— הער גרינשטיין, — האָט ער געזאָגט מיט אַ נישט-זיכער קול, — ווען איהר זענט דאָס לעצטע מאָל געווען ביי מיר, האָט איהר מיר איבערגעריסען אייער דערציילונג. וועט איהר נישט אַזוי גוט זיין און איצט פֿערענדיגען? און נאָך אַ פֿראַגע: ווי אַזוי טראַכט איהר רויזעלע'ן אויסצוהיי-לען.

דער דאָקטאָר האָט ערנסט אַ שאָקעל געטון מיט'ן קאָפּ

— נישט איצט, מיין טייערער פֿריינד, ווייל דאָס איז אַ גרויס געהיימניס, וואָס איך טאָר נישט אויסגעבען, כל זמן רויזעלע לעבט. זייט אָבער געדולדיג! עס וועט קומען אַ מינוט און מיין מויל וועט זיך עפֿענען און איך וועל קע-נען רעדען דערפֿון. דאַן, טייערער פֿריינד, וועט רויזעלע שוין זיין געזונד און איהר וועט זיך דערוויסען אַלעס, וואָס איז אייך נאָך היינט נישט ערלויבט צו וויסען.

די דאָזיגע געהיימניספֿולע ווערטער האָבען קופּער'ן נאָך מעהר נייגעריג געמאַכט אָבער אָנקוקענדיג דעם דאָק-טאָרס פּנים, האָט ער זיך באַלד איבערצייגט, אַז מעהר האָט ער זיך פֿון איהם נישט דערוויסען און ער איז שטיל געבליבען.

(פֿאָרזעצונג קומט)

ראַדיאָ - ווינקעל.

צאָהל ראַדיאָ-סטאַציעס אויף דער וועלט

דאָס אינטערנאַציאָנאַלע ביוראָ פאַר סטאַטיסטישע פאָרשונגען אין גענף, האָט פערעפענטליכט אינטערעסאַנטע איינצעלהייטען וועגען דער צאָהל ראַדיאָ-סטאַציעס אויף דער וועלט. פון די 70 לענדער, וואו עס איז שוין פערהאַן ראַדיאָ געפינען זיך 29, וואָס האָבען די ראַדיאָ-סטאַציעס אָוועקגעגעבען פריוואַטע אונטערנעהמערס, ווי למשל, די פעראייניגטע שטאַטען, וואו יעדער איינער האָט דאָס רעכט זיך אויפצובויען אַ אייגענע ראַדיאָ-סטאַציע. אין די איבעריגע לענדער איז פערהאַן אָדער מלוכה-מאָנאָפאָל אויף צו עקספּלאָאַטירען די ראַדיאָ-סטאַציעס, אָדער ווי געפינען זיך אין רשות פון דער רעגירונג. די אַלגעמיינע צאָהל ראַדיאָ-סטאַציעס אויף דער וועלט בעטרעפט 1.423 כמעט אַ העלפט פון דער צאָהל 6.27 ראַדיאָ-סטאַציעס, געפינט זיך אין די פעראייניגטע שטאַטען. אויפ'ן צווייטען אָרט געהט קאַנאַדע מיט איהרע 88 ראַדיאָ-סטאַציעס. קובא האָט 53, מעקסיקא — 47, אַרגענטינא — 83. אין אייראָפּא געהען אויפ'ן ערשטען אָרט די סאָוויעטען מיט זייערע 78 סטאַציעס, דערנאָך שוועדען מיט איהרע 33 ראַדיאָ-סטאַציעס.

„הימלישע" מוזיק

די טעג האָבען די מיילאַנדער איינוואוינער געהאַט אַן'אנגענעהמע איבעראַשונג. אין אַ געוויסען מאָמענט האָבען זיך פון הימעל פּלוצלינג דערהערט מעכטיגע מענער פון געזאַנג, דורכגעפלאָכטען מיט פערשידענע רעדעס אויף טויזענט טעמים. ווי עס האָט זיך באַלד אַרויסגעוויזען האָבען זיך די דאָזיגע טענער געטראָגען פון אַן אַעראָפּלאַן, וואָס איז געפלויגען הויך איבער דער שטאָט.

אויפ'ן דאָזיגען אַעראָפּלאַן האָבען זיך געפונען ריזיגע הילכערס מיט אַ גאַנצער איינריכטונג פון פערשטאַרקערס און מיקראָפאָנען.

די דאָזיגע עלעקטרישע קראַפט פון די הילכערס איז געווען אַזוי ריזיג, אַז פון דער הויך פון טויזענד מעטער, אויף וועלכער דער אַעראָפּלאַן איז געפלויגען, האָט מען די מוזיק און ווערטער געהערט גוט און דייטליך אויף דער ערד אין קרייז פון פיער קילאָ־

לאַנגענבערג מוז שווייגען עטליכע טעג

צוליב אַ גאַנצער רייה עלעקטרישע און טעכנישע דעפעקטען, וואָס האָבען זיך אַרויסגעוויזען בעת די היי־יאָהריגע שנייען, ווינטען און פרעסט. האָט די טעכנישע ליייטונג פון דער לאַנגענבערגער ראַדיאָ-סטאַציע בעשלאָסען צו פערלעגען אַ נייע אַנטענע פאַר דער ראַדיאָ-סטאַציע. צוליב דעם וועט לאַנגענבערג עטליכע טעג נישט זיין טעטיג.

קאַלונדבערג ווערט אינגאַנצען ענטשוויגען

איינע פון די פּאָפּולערסטע און בעליבסטע סטאַציעס ביי די ראַדיאָ-העררער פון אייראָפּא — די דענישע ראַדיאָ-סטאַציע אין קאַלונדבאָרג איז, ווי מען שמועסט, פערמשפט געוואָרען צום „שטילשווייגען". די פון שווערען און אורמייל שטעקט אין די שלעכטע געאָגראַפישע און ראַדיאָ-פערהעלטנישען צווישען די ראַדיאָ-סטאַציעס אין אסלא און קאַלונדבערג. דאָס האָט גורם געווען דערצו, אַז די דאָזיגע ראַדיאָ-סטאַציעס האָבען זיך נעגענזייטיג געשטערט אין מען האָט זיי אין דענעמאַרק און נאָרוועגען נישט ריין און דייטליך געהערט.

די נייע סטאַציע אין קאָפּענהאַגען וועט אויפגעשטעלט ווערען צו דרום פון דער שטאָט און בעקומען אַ „גוטע" כוואַליע.

ראַדיאָ פראָגראַם

דאָנערשטאָג, 24. מערץ

לאָדז, (233,8) 11.45 פוילישע פרעסע-איבערזיכט, 11.53 שעה-צייכען און טאָג-פראָגראַם, 12.10 פריהמאָרגען פון גראַמאָפאָן-פּלאַטען, 3.25 פאָרטראָג פאַר מאַטורזשיסטען, 3.50 פראָגראַם פאַר קינדער, 4.20 מיטעל-קורס פראַנצויש, 4.40 אוידיציע פאַר מוזיק-לעהרער פון סאָלקעס-שולען, 5.10 פאָרטראָג פון לעמבער, 5.35 חגא-לידער, קאַמעראַלער קאָנצערט פון פידעל-קוואַרטעט, 6.50 פערשידענעס, 15.7 לאָדזשער פאָסט-קאַסטען, 7.30 פילם-קאַלענדאַר, טעאַטער - רעפּערטואַר, פראָגראַם אויפ'ן נעכסטען-טאָג, און קאָמוניקאַט פון דער לאָדזער האַנדעלס- און אינדוסטריע-קאַמער, 7.45 ראַדיאָ-פרעסע - זשורנאַל — 8 איינלייטונגס-וואָרט צו היידענס אָראַטאָריום „די וועלט - בעשאַפונג" 8.15 טר. פון וואַרשאַווער פילהאַרמאָניע פון היידענס אָראַטאָריום „די שאַפונג" אויסגעפיהרט דורכ'ן וואַרשאַווער פילהאַרמאָנישען אָרקעסטער און סאָליסטען אונטער דער לייטונג פון וו. בערדיאַיעוו, וועהרענד דער פויזע ליטעראַרישע פערטעל - שעה. 10.40 ביילאַגע צום ראַדיאָ פרעסע-זשורנאַל און וועטער-בעריכט 10.45 טר. פון קראָקאָ.

—§—

דער בייסטער אַפּאַראַט Do.X.

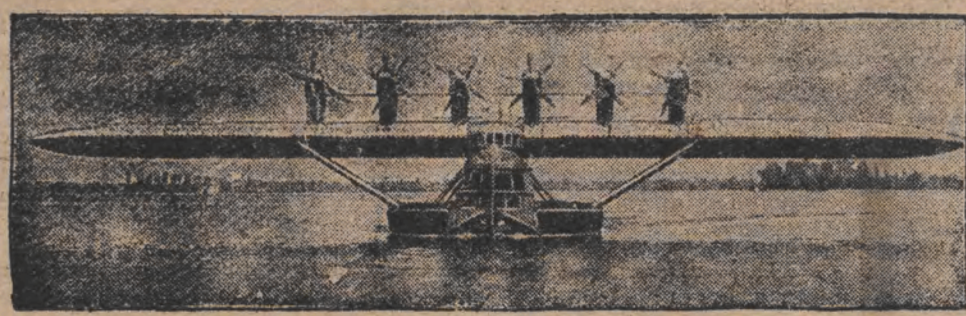

די עקספּערימענטען האָבען זיך גלענצענד איינגעגעבען

ריזיגער רעפלעקטאָר פון דייטשען רייכסוועהר

צו קאָנטראָלירען אין דער לופט פרעמדע לופט-פליהער.

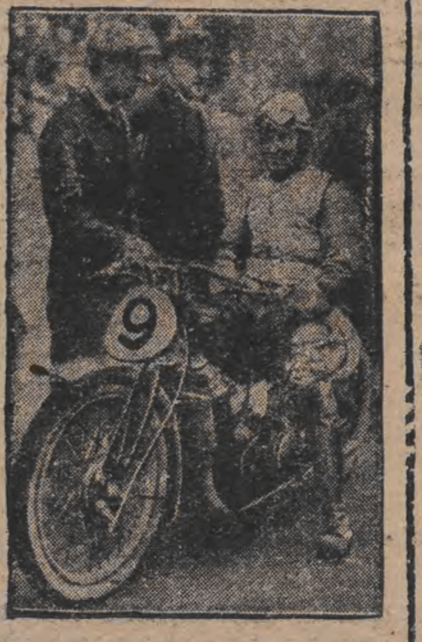

טאָני בויהאַפּער

דער בעקאַנטער מאָטאָציקליסט פון מינכען איז געוואָרען איילענרידע-מייסטער

קלאַנג-קינא-טעאַטער
RAKIETA
Sienkiewicza 40.

פון זונטאָג
דעם 3"ט מערץ
און ווייטערע טעג

ער
Wlasta Burian
Anna Ondra
און זיין שוועסטער

אין אַ וואונדערבאַר - פרעהליכער קאָמעדיע
אויסערן פר: גראַם שעריך-גראָטעסקע און קלאַנג - וואָכען - זשורנאַל פון פּאַראַמאַונט
אָנהויב פון סעאַנסען אין וואָכען-טעג 4 נאָכמיטאָג שבת, זונטאָג און חגאות 2 אַ זייגער נאָכמיטאָג

קלאַנג - קינא
ZACHĘTA
זגיערזשער-גאַס 26.
היינט און טעגליך! גראַנדיעזער דאָפעל-פראָגראַם!
פוילישער 100-פראָצענטיגער קלאַנג-פילם לויט דער ערצעהלונג פון יוזעף קאָזשעניאָווסקי א. נ. „נצחון"
געפערליכער גן-עדן
אין די הויפט-ראָלען:
Bogusław Samborski, A. Brodzisz, Marja Malicka
די אַקציע קומט פאָר אויף אַ אינזעל פון מאַלאַיישען אַרכיפּעלאַג
2-טע בילד
אַ ריהרענדע דראַמע פון יונגע הערצער — א. נ.:
אַ טאַנץ צווישען הערצער
אין דער הויפּט-ראָלע: JOAN CRAWFORT
דער נאָהענטסטער פראָגראַם: „מאַראַקאָ"
אָנהויב פון די פאָרשטעלונגען: טעגליך פון 4 נ.מ., שבת, זונטאָג און חגאות 12 אַ זייגער מיטאָג. דער זאַל איז גוט בעהייצט.

אונענטבעהרליך פאַר יעדען סוחר, פאַבריקאַנט, האַנדווערקער א. ז. וו.
Nowy Kodeks Postępowania Cywilnego
איינהייטליך פאַר אַלע טיילען פון פוילען
בעאַרבייט פון דר. א. אַקערבערג און ריכטער פון לאָדזער קרייז-געריכט י. שרעטער לויט אַ מאָדערנעם אופן, צוגענגליך פאַר יעדען אינטעליגענטען מענשען.

יעדער מוז זיך בעצייטענס בעקענען מיט דעם נייעם געזעץ, כדי נישט צו זיין שפּעטער בעל'עולה'ט.
דאָס בוך האַלט 620 זייטען גרויסען פאָרמאַט און קאָסט (געבונדען אין לייוונט) 23 זל.

דער ריכטער פון העכסטען געריכט פּראָפ. וו. מישעווסקי שרייבט אין נ' 27|31 פון דער „Gazeta Sądowa Warsz." די אויטאָרען האָבען מיט זייער ווערק דערגרייכט אַ סוקצעס צום נוצען פון דער גאַנצער יוריסט. וועלט.

דאָס בוך איז רעקאָמענדירט דורך אַלע פּרעזעסען פון די אַפּעלאַציע-געריכטען אין פוילען.
דאָס בוך איז צו בעקומען אין:
„Dziennik Ustaw", Warszawa, Długa 50
„Bibljoteka Prawnicza" Warszawa, Senatorska 22
Red. wyd. „Kodeks Postępowania Cywilnego" Łódź, Południowa 2
און אין אַלע בוכהאַנדלונגען.

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואַהל
שפּאַציר-וואָגענס
אייזען - ניקעל
בעטען
מאַטראַצען
ספרענזינגאָווע "Patent"
וויזימאַטשקעס
אַמעריקאַנער
צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער
„DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska 73 אין הויף

שלאָסערײַ-אַרבייט פאַר
וואוינונג
געשעפט
פאַבריק
פיהרט אויס ביליג
J. REDER
קאָנסטאַנטינער 13,
(ריג זאַכאָדניאַ).

עס ווערט אָנגענומען דער אַבאָנאַמענט אויפ'ן צווייטען יאָהרגאַנג (1932) פון די
ייוואָ-בלעטער
חודש-שריפט פון יודישען וויסענשאַפטליכען אינסטיטוט
מיט שטענדיגע אָפּטיילונגען פאַר געשיכטע, עקאָנאָמיק און סטאַטיסטיק, שפּראַך- און ליטעראַטור-פאָרשונג, פאָלקלאָר, פּסיכאָלאָגיע און פעדאַגאָגיק, אינפאָרמאַציעס וועגען דער אַרבייט פון ייוואָ און וועגען אויפטוען פון דער וויסענשאַפט אין אַלגעמיין.
די שריפט דערשיינט 10 מאָל אין יאָהר (אויסער יוני און יולי) אין ביכער צו 6 דרוקבויגען.
דער אַבאָנאַמענט-פּרייז בעטרעפט:
אין פוילען—25 גילדען אַ יאָהר, (מען קען דאָס געלט איינצאָהלען אויך אין 4 ראַטעס צום 1. יאַנואַר—7 ג', צום 1. אַפּריל 6 ג', צום 1. יולי—6 ג', צום 1. סעפּט. 6 ג.) אין אויסלאַנד—3,50 דאָלאַר (אין ראַטעס: צום 1. יאַנואַר 1,25 דאָלאַר, צום אַפּריל 0,75 ד', צום 1-טען יולי — 0,75 ד', צום 1-טען סעפּטעמבער — 75 סענט). פאַר מיטגלידער און געזעלשאַפטען „פריינד פון ייוואָ": אין פוילען—18 ג' אין ראַטעס צום 1. יאַנואַר 6 ג', צום 1. אַפּריל—4 ג', צום 1. יולי—4 ג', צום 1. סעפּט. 4 ג. אין אויסלאַנד—2,75 ד', (אין ראַטעס: צום 1-טען יאַנואַר—1 ד', צום 1-טען אַפּריל 0,75 ד', צום 1-טען יולי—0,50 ד', צום 1-טען סעפּטעמבער - 0,50 ד').
אין איינצעל-פאַרקויף ווערט דער זשורנאַל נישט אַרויסגעלאָזט.
Jiwo-Bleter, Zydowski Instytut N№ ',wy W. Pohulanka 18, Wilno. P. K. O. oauk839'6

דאָס עלעקטראָטעכנישע ביוראָ
Siła i Swiatło
פון וו. קרוקאָווסקי
פּאָלודניאָווע 23 טעלעפאָן 139-32
נעמט אָן דורכצופירען אינסטאַלאַציעס פון ליכט און קראַפט, קויפט און פערקויפט מאָטאָרען און ערלעדיגט אַלע אַרט עלעקטרישע איינריכטונגען אויף ליי כטע בעדינגונגען.
ביליג, רעעל, שנעל און פינקטליך!

דרוקזאַכען
ווערען שנעל און פּראָמפּט אין דער פיינסטער אויספיהרונג אויסגעפערטיגט.
קלעפּסידרעס
צו זעהר ביליגע פּרייזען ווערען אין פערלויף פון 1 שעה געדרוקט און אויסגעקלעפט אין דער גאַנצער שטאָט.
בוכדרוקערײַ
ע. און מ. האַמבורסקי
פּיעטריקאָווער 16 טעל. 100-47
פאַכטער: מ. ב. ווײַן

Dr. Niewiażski
... טעלעפ. 159-40 ...

דאָס ... פאַר ...

אַבאָנאַמענטס-פּרייז: פאַר 1 חודש אין פוילען 3 זלאָטיס, אין פראַנקרייך און בעלגיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער 1.25 ... אַנאָנסען-פּרייז: פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען ...
Drukarnia: E. i M. Hamburskich. Łódź, Piotrkowska 16. Dzierżawca: M. B. Wajn. Odpowiedzialny Red.-wydawca: L. Łaks